

[Indenrigs- og boligministeren.]

ministeriet er ført forhandlinger med de pågældende om deres projekt.

Nu kan man naturligvis sige, at den pågældende, som har indsendt et projekt, lider en stor skuffelse, i det øjeblik han ikke får lov til at gennemføre det, fordi han ikke får statslån. Men et sted må man jo foretage snittet, hvis man overhovedet vil skære de store parcelhuse fra. Hvis vi accepterede alt, hvad der var kommet ind til kommunerne på det tidspunkt, cirkulæret af 28. november udkom, ville det efter min mening betyde et krav til statskassen på 15—20 mill. kr. Jeg mener derfor, at det — som den økonomiske situation ligger — er nødvendigt at foretage afskæringen på det tidspunkt, som jeg har angivet. Man må nemlig huske, at det ikke blot om dem, hvis ansøgninger er kommet ind til ministeriet, men også om alle andre, som har tænkt tanken om at bygge eget hus og har købt en grund til det — i alt fald fra det øjeblik de købte grunden —, gælder, at de gjorde det i forventning om, at statslånepolitikken var den samme, når det endelige projekt blev sendt ind og modtaget i ministeriet, som da grundkøbet fandt sted. Derfor vil næsten et hvilket som helst tidspunkt, hvor afskæringen finder sted, føles som urimeligt af nogle og skuffe nogles forventninger. En individuel behandling vil imidlertid efter min mening være berettiget og naturlig overfor alle de tilfælde, hvor boligministeriet ved direkte forhandling med de pågældende, ved at fremsætte krav om ændringer i projekterne, ved at anmode om yderligere oplysninger, har skabt ligesom en særlig berettiget forventning om, at det ville være sindet at give de pågældende tilsagn om statslån. I alle disse tilfælde mener jeg, at en individuel behandling vil være naturlig og rimelig.

Det ærede medlem hr. Søren Olesen gav mig ret i, at skulle der en forhøjelse til af huslejen eller en ændring af huslejestoppet, måtte denne forhøjelse også komme til at gælde for private grundejere. Det vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om, fordi det i de ord, der har været henvendt til mig af en del af de ærede ordførere, har spillet en rolle.

Det er naturligvis klart, at den udgiftstigning, som har fundet sted siden 1939, for så vidt angår de egentlige driftsudgifter ved at eje et hus — jeg tænker på trappevask, på vedligeholdelsesomkostninger og egentlige administrationsudgifter — er lige stor, enten ejendomsformen er foreningsformen eller det private eje. Maleren koster

det samme, trappekonen koster det samme, og alt, hvad der skal anskaffes til ejendommene, har været underkastet den samme prisstigning. Dermed vil jeg sige, at de ejendomme, som er i privat eje, og for hvilke lejen har været standset siden 1939, befinder sig i den samme situation som den del af det sociale byggeri — de gamle afdelinger i det sociale eller almennyttige byggeri —, som ikke har fået nogle forhøjelser siden 1939.

Nu skal jeg jo ikke foregribe forhandlingerne i det politiske udvalg, men jeg vil gerne om dette forhold sige een ting, som jeg tror det er rigtigt at få sagt, og her nærmer jeg mig stærkt det synspunkt, som jeg synes jeg kunne lytte mig til i det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarps tale, hvorefter det, der må ske, er, at der dels tages hensyn til denne udgiftstigning, som har været ensartet for begge ejendomsformer, dels at der derudover må påberåbes særlige grunde for en yderligere forandring af huslejen. Jeg er ikke sikker på, at denne tanke vil falde i god jord hverken hos lejerorganisationer eller hos ejerorganisationer. Jeg ville naturligvis være glad, hvis den huslejeordning, som må komme, kunne samle både ejerorganisationer og lejerorganisationer. Disse organisationer har jo nogle gange haft muligheden for forlig, sidst i normalkontraktudvalget, som var en af min forgængers stærkeste forhåbninger om at nå et resultat. Desværre har der jo ikke kunnet opnås noget forlig ad denne vej. Jeg må vel derfor være skeptisk overfor håbet om, at den høje rigsdag kan tilfredsstille organisationerne; således som rigsdagen nu engang er sammensat, må vi søge ordningen i midten, og de, der som sagt må være enige om, at der må findes en løsning, må så finde sig i, at den muligvis ikke kan konfirmeres af organisationerne.

Efter min opfattelse findes der kun een løsning i denne sag, een vej frem, og det er forhandlingens.

De ærede medlemmer hr. Ingvard Dahl, fru Kirsten Gloerfelt-Tarp og fru Ragnhild Andersen gik meget stærkt i rette med mig for den fremgangsmåde, jeg havde anvendt i forholdet til foreningen Socialt Boligbyggeri. Jeg kan naturligvis ikke afdiskutere de ærede medlemmer deres opfattelse af denne fremgangsmåde. Det er måske et temperamentspørgsmål. Det er måske den specielle situation, der i det givne øjeblik foreligger, som bestemmer, hvilken fremgangsmåde man vil anvende, og jeg er overbevist om, at mine kritikere på dette område ville have vist større tilbageholdenhed,